

Dumping en het anti-dumpingsbeleid in de EG

C. MILOT*

Inleiding

Met de bestrijding van dumping in de EG is iets vreemds aan de hand. In 1983 behandelden de diensten van de Europese Commissie het grote aantal van 129 anti-dumpingsprocedures, terwijl toch het bestaan van de EG-antidumpingsverordening slechts in beperkte kring bekend is. Dit is te meer verwonderlijk daar van deze 129 procedures er 81 tot een bevredigend einde werden gebracht, en ongeveer 30 nog dit jaar verder worden behandeld. Blijkbaar bestaan er bij het bedrijfsleven misverstanden en twijfels over de duur en de effectiviteit van de onderzoeken. Lang niet alle organisaties van EG-producenten hebben de weg naar de Europese Commissie gevonden. De antidumpingsprocedure is weinig bekend, onbemind maar effectief. Is dit het gevolg van te weinig voorlichting? In het volgende betoog wordt, aan de hand van cijfers over behandeling en afloop van EG-antidumpingsprocedures over de periode 1968 tot en met 1983, getracht een objectief beeld te geven van activiteiten die, gezien de resultaten voor de Europese en in het bijzonder Nederlandse producenten, meer bekendheid verdienen.

Dumping, ziektebeeld en diagnose

Als producenten in Nederland of andere EG-landen hun produktie en omzet zien dalen door laaggeprijsde invoer valt al gauw het woord „dumping”. Niet alles wat volgens de economische theorieën dumping heet is ook dumping in de zin van de internationale regels, de GATT-antidumpingscode 1), en de daarop gebaseerde EG-antidumpingsverordening 2). Met name de zogenaamde sociale dumping (laaggeprijsde export, mogelijk gemaakt door lage loonkosten) valt niet onder de GATT-definitie, die in de EG-verordening en andere nationale wetgevingen is overgenomen. Voor dumping gelden drie criteria: een dumpingsmarge in de invoerprijs 3), schade voor de nationale producenten en causaal verband tussen dumpingsinvoer en schade.

Werkelijk dumpen volgens deze internationale aanvaarde norm gebeurt niet altijd opzettelijk. De laatste vijf jaar is overproduktie op deelmarkten een veel voorko-

mend verschijnsel. In zo'n geval zien de producenten zich genoodzaakt hun prijzen te verlagen om hun marktaandeel te behouden. Men „aligneert” aan de lage invoerprijs, hetgeen de buitenlandse exporteur dan weer inspireert ook zijn exportprijs te verlagen. Pas achteraf, als er een klacht wordt ingediend, realiseert de exporteur zich beneden de „normale waarde” te hebben verkocht.

In sommige gevallen van onereuze concurrentie blijkt pas na grondige analyse dat er sprake kan zijn van dumping of exportsubsidie (4). Als men problemen heeft met snel groeiende laaggeprijsde invoer is het derhalve raadzaam advies in te winnen. Adviezen van algemene aard worden in Nederland verstrekt door het Ministerie van Economische Zaken. Als na een algemene analyse blijkt dat er sprake kan zijn van dumping, wordt men doorverwezen naar de deskundigen, eveneens op dat ministerie. Deze deskundigen hebben zitting in het EG-antidumpingscomité en kunnen vanuit hun ervaring adviseren over het opstellen en indienen van klachten. Ook andere betrokkenen in een dumpingszaak (importeurs, verbruikers) kunnen advies krijgen.

Onbekendheid met de regels, misverstanden en geruchten

Er zijn enkele redenen aan te geven waarom de procedure voor de bestrijding van dumping zo weinig bekend is. Omdat GATT-bepalingen en GATT-gedragscodes vooral een zaak voor de overheid zijn, weet het bedrijfsleven, en vooral de kleinere ondernemingen, niet veel van de bepalingen van de GATT-antidumpingscode af. De huidige EG-verordening 3017/79, die veel systematischer van opzet is dan de eerste uit 1968, is een degelijk maar moeilijk te doorgronden werkstuk. Naast de economische en statistische bewijsvoering is er ook aandacht besteed aan de gang van de procedure en de juridische elementen. Ten slotte, is er althans in het Nederlandse taalgebied, weinig over de Verordening gepubliceerd 5).

Bij de aspirant-klagers blijken veel misverstanden aanwezig te zijn. Gewoonlijk heeft men gehoord dat dumping bijna niet te bewijzen valt (bedoeld is dan dat de

dumpingsmarge in de invoerprijs, en niet de andere criteria „schade” en „causaal verband”). Zoals hierna blijkt zijn er meer dan honderd bewijzen van het tegendeel.

Als men met de omschrijvingen van de begrippen „dumpingsmarge” en „normale waarde” wordt geconfronteerd, is een eerste reactie dikwijls dat deze begrippen vanuit commercieel oogpunt gezien te beperkt zijn. Men weet niet dat de omschrijvingen bewust beperkt zijn tot „harde” gevallen van dumping, om te voorkomen dat exporteurs (ook Nederlandse exporteurs naar derde landen) op losse gronden kunnen worden beschuldigd.

Algemeen is de opmerking dat de procedure te lang zou duren. Dit misverstand berust op feiten. In het verleden zagen van dumping verdachte exporteurs langs juridische weg kans de procedures te rekken. De Verordening is om die reden in 1979 bijgesteld en daarna op enkele punten nog duidelijker geformuleerd. Hierna zal aan de hand van cijfers worden aangetoond dat thans de meeste procedures korter duren.

Vele klagers zien een antidumpingsheffing als de enige manier om de dumpingsmarge weg te werken en de schade op te heffen. Ze zijn dikwijls niet op de hoogte van het feit dat het merendeel van de antidumpingsprocedures door een overeenkomst wordt beëindigd. De notie van sommige exporteurs (en van importeurs van dumpingsgoederen) dat de heffing een „strafheffing” zou zijn is onjuist. Ook denken sommige klagers dat ze door een heffing een soort extra protectie krijgen. Dat is onjuist. De onderzoeksprocedure helpt alleen voor het opheffen van dum-

* De schrijver is werkzaam bij de Hoofdafdeling Internationale Industriële Zaken, Directoraat-Generaal Industrie van het Ministerie van Economische Zaken. Hij heeft onder andere zitting in het EG-antidumpingscomité.

1) *Agreement on implementation of article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT)*, Genève, 1979.

2) EG-verordening nr. 3017/79 van de Raad betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping of subsidiëring uit landen die geen lid zijn van de Europese Economische Gemeenschappen, *Het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*, 31 december 1979, L339, blz. 1. Hetzelfde publikatieblad bevat ook de Aanbeveling 79/3018 EGKS voor KSG-goederen.

3) De dumpingsmarge in de invoerprijs is het verschil tussen de uitvoerprijs en een „normale waarde”. De laatste is gewoonlijk de prijs in het land van uitvoer: beide prijzen worden terugberekend tot de af-fabrieksprijs. Voor staatshandellanden wordt een andere „normale waarde” gehanteerd.

4) De Europese Commissie heeft tot nog toe maar weinig gevallen van exportsubsidie behandeld die samenvielen met dumpingsgevallen. Ze zijn als dumpingsprocedures in de tabellen meegeteld.

5) Onder andere *In- en Uitvoernieuws*, nr. 226, oktober 1980; nr. 253, november 1980; nr. 267, december 1980. Een uitvoerige publikatie met veel aandacht voor juridische problemen is het artikel van L.A.E. Briët jr., *Anti-dumping in de EEG... de kinderschoen ontgroeid?*, *Sociaal Economisch Weekblad*, maart 1982.

pingsmarge en schade. De normale concurrentie blijft onverlet.

De procedure is derhalve slechts defensief en verschaft geen (extra) protectie. Ze is handelspolitiek *neutraal* op basis van de GATT-regels. Ze is niet bruikbaar voor allerlei, soms ingewikkelde gevallen van oneerlijke concurrentie, marktverstoring en soortgelijke fenomenen, waarvoor op het internationale vlak minder duidelijke omschrijvingen en regels bestaan. Anderzijds heeft de procedure bij degenen die er een beroep op deden in gevallen van duidelijke schade door dumping de reputatie effectief te zijn en op langere termijn een marktsituatie te saneren.

Het patroon van een antidumpingsprocedure

Voor de Nederlandse producenten en klagende producenten uit andere EG-landen (meestal vertegenwoordigd door een branche-organisatie) is het openen van het onderzoek door de Europese Commissie in feite de slotfase van een lang proces. Aan het indienen van klachten gaat namelijk het opstellen van een klachtendossier vooraf, dat aan de strenge eisen van de Verordening moet voldoen. Er moeten vele statistische gegevens (voor de gehele EG) worden verschaft om de schade aan te tonen. Ook moeten er schriftelijke bewijzen van werkelijke transacties worden verschaft die de Commissie in staat stellen een dumpingsmarge nauwkeurig te berekenen. Het opstellen van zo'n dossier kan drie tot vier maanden duren. De beste methode om dit te doen is het invullen van een uitvoerig vragenformulier van de diensten van de Commissie, en zo nodig adviezen vragen aan de nationale deskundigen. Zonder formulier en zonder advies loopt men de kans dat de Commissie met een ontwerpklacht niet veel kan beginnen en vraagt beter „huiswerk” te maken. De Commissie vraagt vervolgens advies van het EG-antidumpingscomité en gaat dan, rekening houdend met dat advies, over tot de officiële opening van het onderzoek: een publicatie in *Het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*. Alle betrokkenen kunnen zich binnen dertig dagen wenden tot de Commissie met gegevens (argumenten pro of contra spelen bij het onderzoek geen beslissende rol, alleen feiten en cijfers). Het land waarvan de dumpingsinvoer afkomstig is, wordt verlof gevraagd om het onderzoeksteam van de Commissie-diensten toe te laten. Dit team heeft inmiddels bij de klagers de juistheid van de klacht in de boekhoudingen van de bedrijven geverifieerd. Iedereen die in de klacht wordt genoemd (ook importeurs en gebruikers) krijgt bovendien apart bericht van de Commissie.

Als een dumpingsmarge en een schade wordt vastgesteld, geeft de Commissie daarvan kennis op een confrontatie-bijeenkomst, waar alle direct betrokkenen aanwezig kunnen zijn. Ook wordt er een werkdocument opgesteld om de leden van het anti-dumpingscomité in staat te stellen opnieuw te adviseren. Zoals uit de cijfers

omtrent de aantallen procedures blijkt, stelt de Commissie in de meerderheid van de gevallen vast dat er sprake is van dumping en schade. De Commissie wijst dan op de twee mogelijkheden om de dumping en de schade op te heffen: het instellen van een antidumpingsheffing of het aangaan van een prijsvereenkomst met de Commissie. Zoals eveneens uit de cijfers blijkt, is er een grote voorkeur voor deze laatste „solution à l'amiable”.

Aantallen procedures in de periode 1980-1983

In 1983 heeft de Europese Commissie voor het eerst sinds 1968, toen er met het onderzoeken van klachten werd begonnen, een verslag over de jaren 1980-1982 uitgebracht. In tabel 1 zijn hierbij de cijfers voor 1983 bijgevoegd, terwijl ook de nog niet voltooide procedures die in dit jaar aan de orde komen, worden opgegeven.

In de periode 1980-1983 heeft de Commissie, onder andere wegens vergroting van de personeelssterkte, kans gezien het „stuwmeer” van procedures, dat na 1978 was ontstaan, weg te werken, en tevens een groeiende stroom van klachten aan te pakken. Zoals uit de tabel blijkt was 1982 een recordjaar. In de hierna volgende beschouwing over de samenhang tussen de recessie en het aantal dumpingsprocedures per jaar, waarin cijfers voor de gehele periode 1968-1983 nader worden geanalyseerd aan de hand van tabel 2, zal op de vermoedelijke oorzaken van dit grote aantal in 1982 worden teruggekomen.

Op zich zelf zeggen de cijfers over 1980-1982 nog weinig over de vraag of de procedures van groot belang zijn geweest. Een overzicht van de produkten toont dit echter duidelijk aan. Vele klachten hadden betrekking op produkten uit de chemische sector. Voor het merendeel was daarbij sprake van produkten die nog verder worden bewerkt tot eindprodukten. Daarbij waren bij voorbeeld belangrijke basisprodukten zoals styreen, xyleen (waaruit kunstharzen wordt gemaakt) en kunstharzen zoals polyethyleen en polyvinylchloride.

Tabel 2. Aantallen dossiers over dumping, 1968-1983

	In behandeling	Afgedaan	Resterend
1968-1978	63	55	8
1979; uit 1978	8	8	—
uit 1979	30	9	21
	38	17	21
1980; uit 1979	21	18	3
uit 1980	18	8	10
	39	26	13
1981; uit 1979	3	2	1
uit 1980	10	9	1
uit 1981	24	4	20
	37	15	22
1982; uit 1979	1	1	—
uit 1980	1	1	—
uit 1981	20	15	5
uit 1982	40	9	31
	62	27	36
1983; uit 1981	5	5	—
uit 1982	31	30 a)	1
uit 1983	30	8	22
	66	43	23
1984; uit 1982	1	—	—
uit 1983	22	—	—

a) Voor een belangrijk deel herzieningen.

De dumping was onder andere afkomstig uit de Verenigde Staten en uit staatshandellanden (waarvoor een aangepaste procedure wordt gehanteerd). Verder waren er klachten in de sectoren papier, keramiek, glas en hout. Een al eerder bestaande overeenkomst inzake kraftliner werd in deze periode enige malen bijgesteld; ook bij lichte soda heeft de Commissie overeenkomsten moeten herzien. Eindprodukten voor de consument zijn in het pakket van deze jaren niet zo sterk vertegenwoordigd. Er waren enige procedures betreffende koelkasten en vergrotingsapparaten uit staatshandellanden.

Er is in de periode 1980-1983 sprake van een wijziging in het algemene patroon. Aanvankelijk zijn er in de chemische sector procedures geweest inzake de invoer uit de Verenigde Staten. Ook zijn er regelmatig

Tabel 1. Aantal procedures, 1980-1983

	1980	1981	1982	1983
<i>Nieuwe procedures:</i>				
- in behandeling begin van het jaar	71	29	46	53
- begonnen in de loop van het jaar	25	48	58	40
Totaal	96	77	104	93
- waarvan beëindigd	67	31	51	72
Overgebracht naar volgend jaar	29	46	53	21
<i>Herzieningen:</i>				
- in behandeling begin van het jaar	4	1	16	24
- begonnen in de loop van het jaar	3	17	24	13
Totaal	7	18	40	37
- waarvan beëindigd	6	2	16	23
Overgebracht naar volgend jaar	1	16	24	17
<i>Totaal aantal procedures:</i>				
- in behandeling begin van het jaar	75	30	62	77
- begonnen in de loop van het jaar	28	65	82	53
Totaal	103	95	144	130
- waarvan beëindigd	73	33	67	94
Overgebracht naar volgend jaar	30	62	77	36

onderzoeken ingesteld naar invoer uit staatshandellanden. Het aantal onderzoeken echter betreffende dumping uit het Verre Oosten steeg. Naast Japan met een klein aantal zeer belangrijke produkten komen Taiwan en Zuid-Korea op de lijst voor. In de laatste jaren 1982 en 1983 wordt regelmatig invoer, onder andere van chemicaliën, uit de Volksrepubliek China nader onderzocht. Men zou dit laatste kunnen opvatten als een signaal voor het feit dat dit land zich in de handel meer gaat richten op de EG. Er is inderdaad sprake van een groei van de import, terwijl ook de contacten op handelspolitiek terrein worden versterkt.

Opmerkelijk is dat er in de periode 1980-1983, maar ook daarvoor, weinig dumpingsprocedures zijn geweest op het gebied van de textiel. Hier is een direct verband met het Multivezelakkoord, dat clausules omtrent het afremmen van stijgende invoer bevat.

Recessie en dumping

Een klachtendossier bevat meestal klachten over dumping uit meer dan een land. In zo'n geval worden er per land afzonderlijke procedures gevoerd. Bovendien moet van elke exporteur apart worden nagegaan hoe groot de dumpingsmarge is, omdat bij een heffing of een overeenkomst niet verder mag worden gegaan dan het wegnemen van die marge. De Commissie heeft pas in 1983 voor het eerst een overzicht gegeven van aantallen *procedures*. Over de periode daarvoor is niets gepubliceerd. Om toch enigszins een indruk te geven van de ontwikkeling over een aantal jaren kon gebruik worden gemaakt van een ander gegeven: de aantallen *dossiers* in de periode 1968-1978 en de afzonderlijke jaren 1979 tot en met 1983.

In de cijfers van tabel 2 komt duidelijk tot uiting dat er voor 1978 betrekkelijke rust heerste en dat pas toen de toestand in de staalindustrie en daarna het opkomen van de recessie de Europese industrieën aanleiding gaven zich op grote schaal met dumpingsklachten tot de Europese Commissie te wenden. Met een toen nog beperkte staf kon de Commissie in het drukke jaar 1978 de zaken met moeite aan. In dat jaar ontstond er een „stuwmeer” van klachten. Door vergroting van de personeelssterkte is de Commissie er pas in 1982 en, vooral, 1983 in geslaagd, bijna alle zaken uit het verleden en een groeiend aantal herzieningen van de resultaten van vroegere zaken in hoog tempo af te werken. De Commissie begint dan ook 1984 met een bijna schone lei.

Het is duidelijk dat er een samenhang moet zijn tussen de sterke groei van het aantal dumpingszaken en de toestand van de economie. Voor 1978 beschikten vele bedrijven over voldoende reserve aan commerciële kracht om een geval van dumping zelf aan te kunnen. Daarop was een uitzondering: dumping uit staatshandellanden. Vele dossiers uit de periode voor 1978 zijn inderdaad gericht tegen staatshandellanden en een klein aantal tegen landen uit het

Verre Oosten. Na 1978 wordt het accent echter verplaatst. De klachten uit de staalindustrie zijn tegen de export uit verschillende landen gericht. In 1979 en 1980 werden er vele klachten ingediend door de chemische industrie, vooral gericht tegen de Verenigde Staten. Oorzaak daarvan was gelegen in de toenemende exportdruk en het feit dat in de Verenigde Staten de basisstoffen voor vele chemicaliën, namelijk olie en aardgas, goedkoper aan de Amerikaanse industrie werden geleverd dan aan buitenlandse industrieën. Het laatste is weliswaar geen dumping volgens de GATT-regels, doch wel was het daardoor mogelijk dat de prijzen van de Amerikaanse industrie zich onder de moeilijk waarneembare grens van de „normale waarde” bevonden.

Dat na 1980 ook industrieën in andere sectoren meer klachten indienden, heeft een andere verklaring: namelijk dat deze industrieën niet, zoals in het verleden het geval was, over reserves beschikten om dumping aan te pakken, doch zich wegens de recessie en het teloorgaan van die reserve genoodzaakt zagen de hulp van de Europese Commissie in te roepen. Deze indruk is gebaseerd op vele gesprekken met vertegenwoordigers van klagende industrieën. Een overzicht van het aantal dumpingsklachten, mits voorzien van een diepgaande analyse, kan gelden als een economische indicator. Niet zozeer als aanduiding van de totale economische toestand, maar wel als aanwijzing van de weerstand van de industrie tegen oneerlijke handelspraktijken als dumping.

De afloop van de procedure

Een antidumpingsprocedure kan op drie manieren eindigen:

- door het instellen van een definitieve antidumpingsheffing;
- door het aanvaarden van een overeenkomst waarbij de exporteur toezegt niet meer te zullen dumpen (gewoonlijk een prijsovereenkomst, in enkele gevallen aangevuld door een toezegging over hoeveelheden);
- door de vaststelling dat er geen dumpingsmarge en/of schade aan de EG-productie werd toegebracht en dat derhalve de voorgaande twee maatregelen niet mochten worden genomen.

In tabel 3 wordt een overzicht gegeven van de afloop van de procedures in de jaren 1980-1983. Zoals uit deze tabel blijkt is de meest voorkomende afloop die van de overeenkomst. Dat is al langer zo, en voor 1977 is er zelfs maar een enkel geval geweest waarbij de Commissie geen overeenkomst kon aangaan en haar toevlucht moest nemen tot het minder genuanceerde middel van de heffing.

Toch heeft de Commissie in de jaren na 1978 steeds meer dit laatste middel moeten hanteren. Het hanteren van een overeenkomst als middel om dumping te elimineren is internationaal gezien uitzonderlijk. De Europese Commissie maakt van dit middel veel meer gebruik dan andere lan-

Tabel 3. Afloop van dumpingszaken, aantallen procedures

	Heffing	Prijsovereenkomst	Heffing en overeenkomst a)	Geen dumping, geen schade
1980	8	46	—	—
1981	10	7	—	—
1982	7	35	—	—
1983	25	45	11	13
	50	133	11	13

a) De verhouding heffingen/overeenkomsten is 1 : 2,5.

den, zoals de Verenigde Staten en Canada. Toch is, zoals gezegd, het aantal heffingen groter geworden. Als de exporteur van het van dumping verdachte produkt niet meewerkt, of als er sprake is van belangrijke tusschenhandelschakels, dan is een overeenkomst met een exporteur onvoldoende. Alleen in deze gevallen gaat de Commissie over tot het instellen van een heffing.

Het aantal gevallen dat met „geen dumping en/of geen schade” is geëindigd, is in verhouding met de gegevens over dumpingsmaatregelen in andere landen gering. Hier is de invloed van het adviserende antidumpingscomité duidelijk merkbaar. Overigens gaat ook de Commissie zelf met grote voorzichtigheid te werk. Zwakke of onvoldoende klachten worden afgewezen als ze niet aan de eisen van de Verordening voldoen. De enkele gevallen waarin de Commissie tot opening van het onderzoek besloot bij een twijfelachtige klacht, betreffen zaken waarin de industrie, ondanks de opmerkingen van Commissie en adviserend Comité, op basis van „het recht van de klager” doorzette. Overigens komt het wel voor, dat een in eerste instantie afgewezen klager, later in een ernstiger geworden situatie met een sterkere klacht terugkomt en dan wel gehoor voor zijn klacht vindt. Men dient bij dit alles te overwegen dat het instellen van een onderzoek naar dumping met een bepaald produkt al snel tot onrust op de desbetreffende markt leidt en gewoonlijk remmend op de invoer werkt.

De duur van de procedure

Sinds de nieuwe verordening van 1979 is de duur van een procedure vastgelegd op een jaar na de officiële opening van het onderzoek. In het verleden zijn er vele onderzoeken geweest die langer duurden. De vrees dat de schade ernstiger wordt naarmate de procedure langer duurt heeft zich echter niet bewaarheid. Het bleek dat van het officieel openen van een onderzoek al een preventieve werking uitging. Overigens werd die lange duur niet veroorzaakt door de Commissie, maar door gebrek aan medewerking en zelfs tegenstand aan de kant van de exporteurs. In sommige gevallen waren ook de omvang en ingewikkeldheid van het onderzoek de reden.

Bovendien trokken vooral de langdurige procedures de aandacht en niet de wat eenvoudiger gevallen, waarvan de duur tussen de vier en zes maanden ligt. Volgens het verslag van de Europese Commissie ligt de gemiddelde duur van een procedure thans

op 8,7 maanden en wordt een vermindering daarvan verwacht. Er is dan ook weinig reden voor de ironische opmerking dat de Commissie zich onledig zou houden met het dempen van putten, waarin de kalveren reeds verdronken zijn.

Enige conclusies

De eerste conclusie luidt dat het publiceren van jaaroverzichten over aantallen antidumpingsprocedures ongetwijfeld aanwijzingen kan bevatten die van handelspolitieke en van economische aard zijn, en dat een overzicht van een aantal jaren kan gelden als een economische indicator. Het geeft immers niet alleen een aanwijzing omtrent de omvang van een recessie, maar vooral een aanwijzing van de weerstand die het bedrijfsleven tegen deze vorm van onfaire handel kan bieden. Deze weerstand blijkt in tijden van economische neergang sterk te zijn verminderd.

De tweede conclusie is dat bij het bedrijfsleven, en ook in handelspolitieke be-

schouwingen, het bestrijden van dumping ten onrechte wordt gezien als een „beschermende” maatregel. Het is echter een zuiver defensieve maatregel die de normale concurrentie niet beïnvloedt. De GATT-antidumpingscode staat protectionistisch misbruik niet toe. Dat de EG zich inderdaad tot defensieve maatregelen heeft beperkt, blijkt ook uit het feit dat er op de halfjaarlijkse bijeenkomsten van het desbetreffende GATT-comité zelden ernstige kritiek op de EG-handelwijze is uitgeoefend.

Ten slotte: vele misverstanden, zowel betreffende de duur en effectiviteit van de EG-procedure als de objectiviteit waarmee het onderzoek plaatsvindt, zouden verdwijnen als er meer voorlichtende publicaties over dumping, over de bestrijding daarvan, en over de EG-verordening, zouden komen. Zowel voor de overheid in de EG-landen als voor grote organisaties van het bedrijfsleven ligt hier een taak.

C. Milot